

ፍቅራት ብጾት፡

ነዚ ኣብ ስራሕ ዘሎ መስርሕ ንምዕዋት ናይ ልምዓት ጥቕላል ከነካፍለኩም ንፈቱ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ንይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ብዝምልከት ኸሲ ተግባሪ ኣካል (ናይ ሕቡራት ሃገራት ኣይፒ ፕሮቶኮል) ነቲ ኣብ ብምሉኡ ዕቢትን ግብረ ሰናይን ትካላት ኣብ ምትግባር ፕሮግራማት ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን (ኤስ.ኢ.ኤ) ዘምጽኡ ሓደጋታት ንምንካይ ተባሂሉ ኢዩ።

ኣብ ትሕቲ ፕሮቶኮል ፣ ይታዊ ብዝበዛ ዝኾነ ይኹን ናይ ሓቂ ዓመፅ ወይኻ ደተነ ንናይ ተቐላቂ ፣ ዝተፈለየ ሓይሊ ስልጣን ወይኻ ለምነት ንይታዊ ዕላማ ፣ እንተላይ ንይታዊ ዕላማ ተባሂሉ እዩ እምበር ንናይ ሓደ ሰብ ረብሓ ፣ ንምሕበራዊ ወይኻ ብፖለቲካ ካብቲ ደታዊ ምዝመዛ ናይ ካልእ ሰብ እዩ ። ይታዊ ብዝበዛ ኺበሃል ከሎ ብሓይሊ ይኹን ኣብ ትሕቲ ማዕርነት ወይ ኣገዲድካ ይታ ባህርይ ብሓቂ ወይ ኣብ ሓደጋ ዜእቱ እዩ ። እዚ ካብ ደታዊ ምጭናቕ ዝተፈለየ እዩ ፣ እዚ ድማ ዝኾነ ዘይቕድመ-ወሲባዊ ምዕባል ፣ ደታዊ ፍትወት ንምርካብ ምሕታት ፣ ብቻላት ወይ ብኣካላዊ ኣካይዳ ወይ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምግባር ፣ ወይከአ ካልእ ንይታዊ ባህሪያት ብርትዓዊ መንገዲ ትጽቢት ዝግበረሉ ወይከአ ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ቢደል ወይ ውርደት ዝፈጥር እዩ ።

ውድብ ሕቡራት ሃገራት ከም ምኻንና መጠን ከምቲ ኣብ ናይ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተግባሪ ኣካል ተገለጹ ዘሎ ግቡእ ናይ ምክልኻል ስጉምታታት ምርመራ ከምኡውን መኣሪምታ ስጉምቲ ብምውሳድ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ክንፈትሖ ቈሪጽና ኢና ።

እቲ መስርሕ ቦቲ እቶም ብጾትና ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ንኸወግዱን ምላሽ ንኸህቡን ዘለዎም ናይ ማሕበር ክእለት ንምግምጋም ሸምንተ ቕንዲ መዕቀኒታት ዝሓዘ ሓባራዊ ገምጋም እዩ ዝጅምር ። እቲ መርመራ ምስ ዝተፈለለዩ ሰብ-ብርኪ ፡ እንተላይ ምስ ናይ ሕቡራት ሃገራትን ናይ ትካላት ሲቪል ማሕበረሰባት (ሲ.ኤስ.ኤ) መሻርኽቲ ኣብ ዝግበር ናይ ምምኽኻር መስርሕ እዩ ተሰሪሖ ። ውዳብታት ሕቡራት ሃገራትን ንብጾቶምን ነቲ ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ዘሎ ናይ መሻርኽቲ ውድባዊ መዳይ ዕቢት ንምክትታልን ውድባዊ መዳይ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ንምሕያልን መሰረት ዝኾነውን መሰረት ንምሃብ ዝግለጸም እዩ።

ነቲ ናይ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተግባሪ ኣካል ፕሮቶኮል ብሓባራዊ ንዋት ኣብ ርእሲ ምጥቃምና ሓባራዊ ኣቀራርባ ኸንገብር ብምኽኣልና እውን ሕጉሳት ኢና ። እዚ ኸአ ዝኹን ይኹን ካብቶም ኣብኡ እተሳተፉ ሕቡራት ሃገራት ትካላት ዝገበርዎ ገምጋምን ኣብዚ መወከሲ እዚ ተጠቓሊሉ ዘሎ ሓባራዊ መምርሒታትን ዘጠቓልል ኢዩ።

እዚ ጥቕላል እዚ ነዚ ዝስዕብ የጠቓልል፡-

1. ንድፊ ምትግባርን ምቁፅፃርን ዜደልድል ርእሰኻ ምግምጋምን ዓቕምን፡- እቲ ንድፊ ነቲ ብጾት ንዝላ ርእሶም ከግምግሙ ዝኸእሉ ንሰብኣዊ ስጉምቲ ተወሃሂደን ዝቐማ ኮሚቴታት-እተደገፈ ንድፊ ((ናብ ቅርጺ ወረቐት እተቐየረ)) ዘጠቓልል እዩ። ብተወሳኺውን ሰራሕተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ገምጋምን ነጥብን ንኸግምግሙ ዝሕግዝ ወረቐት ዝሓዘ ኢዩ እዚ ድማ ብሓባር ኮይኖም ነቲ ናይ ምትግባር ክእለት ንምምሕያሽን ነቲ መደብ ንምቀጽጻርን ዘገልግል ንድፊ ኢዩ።!
2. ምስ ስርዓት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ምዕደይ፡- ውድብ ሕቡራት ሃገራት ነቶም ተግባሪ ኣካል ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል (ፒ.ኤስ.ኢ.ኤ) ዝከላኸሉ ቐንዲ ሓበሬታ፡- ንብጾት ብዛዕባ መስርሕ ገምጋም ብሓባር መምርሒ ምሃብ ኣብ እዋን መስርሕ ርእሰኻ ምግምጋም ንነፍሲ ወከፍ ቀንዲ መዕቀኒ ዚኸውን ተክኒካዊ መምርሒ ከምኡውን ምስ ጽቡቕ ኣብነታት/ጠቓሚ ሃብቲ ምትእስሳር ኣለዎ።
3. ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ተግባሪ ኣካል ፕሮቶኮል ኣቀራርባ ስልጠናን ምትግባር መጻምድቲ

ብዛዕባ እቲ መምርሒ ወይ ብዛዕባ እቲ ንዋት ዚወሃብ ዝኹን ይኹን ርእይቶ ሓንገፋይ ኢልካ ኢኻ እትቐበሉ ነቶም ምሳኻ እትጻዩ ዘለኻ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ዘለዉ ብጻትካ ድማ ክትሕብርኩም ኣሎካ።

ምስ ሰላምታ፡

